

[Johan Asmussen.]

stilling til det endnu, men overveje det nærmere og se, hvad der i øvrigt på det punkt kommer ud af udvalgsbehandlingen.

Om moderskabsydelsen til alle siges det i bemærkningerne, at forslaget — jeg citerer —

„er begrundet i, at det er i overensstemmelse med udviklingen inden for sociallovgivningen at give en sådan almindelig ydelse til alle uanset økonomiske forhold.“

Ja vel, men hvis nu det skulle vise sig, at denne udvikling i virkeligheden ikke er det rette, er det i hvert tilfælde ikke noget argument for at indføre en sådan ydelse til alle, at den er i overensstemmelse med udviklingen i øvrigt. Så vidt jeg kan se, har man i det udvalg, der har afgivet betænkningen, heller ikke været helt stiv i troen på systemet. I det afsnit, jeg er faldet over, hvor man behandler huslejetilskud, foreslås det, at det skulle gradueres efter behov, og man anfører på side 71 i betænkningen et eksempel på 2 familier med 2 børn. Den ene bor i en gammeldags billig lejlighed, den anden i en moderne og dyrere, og ved det tilskud, de nu kan få, kommer den ene familie ned på at skulle betale en husleje på 1.500 kr. og den anden en husleje på 4.500 kr., og, siger man i betænkningen, dette synes ud fra et socialt synspunkt en mindre rationel anvendelse af de midler, der fra det offentliges side stilles til rådighed til huslejetilskud. Det synspunkt kan jeg ganske tilslutte mig; det gælder jo om at finde en rationel anvendelse af de midler, man vil stille til rådighed, og ikke bruge dem helt forkert, sådan at de ikke virker dér, hvor de skal.

Om hele systemet, hele den tendens i udviklingen, som man altså bygger på, er rigtig, om den kan holde, synes der også at have været sat spørgsmålstegn ved andre steder.

Jeg kan nævne, at det i en artikel i Information af 25. februar 1965 af Frank Osvald blev refereret under en gennemgang af forholdene i England i relation til lægestrejken, at man dér var noget på vej væk fra det system. Jeg vil gerne citere nogle linjer. Han siger dér:

„Lægekonflikten gør det også klart, at velfærdsstatens modernisering forudsæt-

ter en afmytologisering af den socialistiske doktrin, der stadig er baseret på Beveridge-rapportens „universalitetsprincip“, d. v. s. lige ydelser til alle uanset behov.“

Og der fortsættes senere:

„Regeringen har indledt en undersøgelse af hele velfærdssystemet, og det forlyder nu, at man må „bort fra Beveridge“.

En koncentration af velfærdsforbrydelserne*) og en nuancering efter behov og evne til at betale anses ikke blot for en økonomisk nødvendighed, men også for en forudsætning for strukturelle reformer. Hidtil har toryerne krævet en sådan reform, der fordømmes af Labour som „fattigdomsprøven“. Det ser nu ud til, at Wilsons egne eksperter er kommet til den konklusion, at man må stjæle nogle af toryernes mest forhadte klæder for at gennemføre programmet.“

Det ser altså ud til, at systemets moderland er ved at bevæge sig bort fra systemet. Også herhjemme er der, endog fra socialdemokratisk side, kan man vel sige, kommet kritik til orde, nemlig i en afhandling af professor Jørgen Dich i tidsskriftet Økonomi og Politik nr. 3 fra 1965, side 245, hvor professor Dich gennemgår tilskudssystemet. I sin konklusion siger han:

„Og hvem er det da, der betaler? I nogen grad betaler de privilegerede gaverne til hinanden. I demokratiet er det juleaften hele året. Vi glæder os alle over de gaver, vi får, og glemmer prisen på de gaver, vi giver. Selv om tilskud og skatter til betaling af tilskud skulle gå lige op for en befolkningsgruppe, ville dette ikke ødelægge stemningen, for vi kan se, hvad vi får, og politikerne skal nok sørge for, at et tågesløv får lov at brede sig over betalingssiden.“

Det er den ganske jævne skatteborger med de små indtægter, som ikke hører til de begunstigedes kreds, der betaler.“

Jeg synes, at disse betragtninger, som altså ikke kommer fra nogen højreside, er værd at lægge mærke til. Hvis der skal betales lige ydelser til alle, så betyder det enten, at de enkelte tilskudsbeløb er fastsat efter, hvad man anser for rimelig og tilstrækkelig hjælp for de laveste indtægtsgupper, og så lægger man altså det tilsvarende beløb

*) Formentlig trykfejl for „velfærdsydelse“.